

NEMZETI
VERSENYSPORT
SZÖVETSÉG

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Hatályos: 2025.04.07-től

BEVEZETÉS

A számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvényben foglaltak értelmében a törvény hatálya alá tartozó vállalkozásoknak a törvényben rögzített alapelvek alapján el kell készíteni a gazdálkodás sajátosságainak, adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő, számviteli politikához kapcsolódó értékelési szabályzatát.

A vállalkozás nagysága, struktúrája, gazdasági tevékenysége, valamint gazdasági stratégiája alapvetően meghatározza az eszköz-forrás értékelési szabályzat tartalmát, részletezettségét, szerkezetét. Mindezeket figyelembe az Nemzeti Versenysport Szövetségnek a saját adottságainak megfelelően kellett eszköz-forrás értékelési rendjét kialakítani.

A szabályzatot a kapcsolódó – a szabályzat hatályba lépésének időpontjában- hatályban lévő jogszabályi előírásoknak megfelelően állítottuk össze, figyelemmel minden a Nemzeti Versenysport Szövetségnél előforduló (előfordulható) esetre.

A szabályzat hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Versenysport Szövetség (továbbiakban: NVESZ mint kiemelkedően közhasznú társadalmi szervezetnél az eszköz-forrás értékelési rendje feleljen meg a jogszabályi előírásoknak, és ezáltal elősegítse a szabályszerűségi követelmények érvényesülését.

Tartalomjegyzék

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA.....	3
1.1 Az értékelési szabályzat célja.....	3
1.2 Az értékelési szabályzat tartalma	3
AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	4
AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	5
2.1. Az eszközök értékelése	5
2.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok	5
2.1.2. A befektetett eszközök érték helyesbítése.....	9
2.1.3. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése.....	11
2.1.4. Készletek	11
2.1.5. Követelések.....	14
2.1.6. Pénzeszközök értékelése	17
2.1.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése.....	18
3.1. A források értékelése.....	18
3.1.1. A saját tőke értékelése.....	18
3.1.2. Az induló tőke értéke	18
3.1.3. A tőkeváltozás	19
3.1.4. Lekötött tartalék	19
3.1.5. Értékelési tartalék	19
3.1.6. Mérleg szerinti eredmény.....	19
3.1.7. Céltartalék értékelése	19
3.1.8. A kötelezettségek értékelése.....	19
3.1.9. Passzív időbeli elhatárolások értékelése	20
V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	20

A Nemzeti Versenysport Szövetség eszköz-forrás értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA

1.1 Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy a NVESZ adottságait és sajátosságait figyelembe véve, a számviteli törvény által biztosított választási lehetőségeket egyértelművé tegye, az értékelés során követendő eljárásokat az NVESZ vezetői és szakemberei számára, továbbá a könyvvizsgáló és minden külső felhasználó számára, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (Sztv.) rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az NVESZ az eszközeinek és forrásainak mérlegértékét megállapítja, továbbá rögzítésre kerüljenek azok az értékelési szabályok, amelyek alkalmazása - a számviteli törvény felhatalmazása alapján – az NVESZ döntésén alapul.

1.2 Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a - számviteli törvény, valamint az NVESZ számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

Általános értékelési szabályok

- Az eszközök értékelése
- Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
- A befektetett eszközök értékhelyesbítése
- Immateriális javak értékelése
- Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- A készletek értékelése
- Követelések értékelése
- Vevők értékelése
- Egyéb követelések értékelése
- Külföldi pénzügyi követelések értékelése
- Pénzeszközök értékelése
- Forintban lévő pénzeszközök értékelése
- Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
- Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
- Saját tőke értékelése

- Induló tőke értéke
- Tőkeváltozás
- Lekötött tartalék
- Értékelési tartalék
- Mérleg szerinti eredmény
- Céltartalék értékelése
- Kötelezettségek értékelése
- Passzív időbeli elhatárolások értékelése

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az előző évi mérlegkészítésnél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változások állandóak, tartósnak minősülnek. Ebben az esetben a változást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Az eszközöket bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéknél magasabb értéken – kivéve a számviteli törvény 57. §-ban, illetve az NVESZ számviteli politikájában foglalt előírásokat – nem szabad a mérlegbe felvenni.

A számviteli törvény 58. § (5) bekezdés, a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások számára megengedi, hogy a vállalkozás tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jogoknál, szellemi termékeknél, tárgyi eszközöknél – a beruházások és beruházásokra adott előlegek kivételével – a tulajdoni részesedést jelentő befektetett eszköz értékénél, értékhelyesbítést alkalmazzon, az NVESZ – szükség esetén - él az értékhelyesbítés lehetőségével.

A NVESZ értékhelyesbítést a számviteli politikában foglalt esetekben alkalmaz.

AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

2.1. Az eszközök értékelése

2.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

2.1.1.1. Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke, fő alkotóelemei, módosító tételei

Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az Sztv. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), a vámterheket foglalja magában.

Az Sztv. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értéke:

(1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
- b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
- c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

- a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,
- b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá
- c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók (együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi továbbá az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- vagyonszerzési illeték,
- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- bizományosi díj, vásárolt vételi opció díja,

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező, az előzőekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Abban az esetben, ha az eszköz bekerülési értéket meghatározó összes bizonylat – mely alapja a bekerülési érték meghatározásának – az üzembe helyezéskor még nem állnak rendelkezésre, úgy azokat az eszközöket a szerződés szerinti, jogszabályi előírás szerinti, illetve az ismert piaci információk alapján kell a bekerülési értékben számba venni. (pl. utólag kivetett vámteher, illeték, még nem számlázott minőségi engedmény, stb.) Az eszköz értékét ilyen esetben csak akkor kell módosítani, ha a tervezett és tényleges összeg közötti különbség a bekerülési értéket jelentősen módosítja.

Jelentős eltérésnek kell tekinteni, ha

- nagy értékű eszköz esetében az eltérés a **bekerülési érték 10 %-át eléri**, vagy meghaladja,
- kis értékű eszközök esetében annak összege az **20.000 Ft-ot eléri**, vagy meghaladja. (Sztv. 47.§ (9) bekezdés)

A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéknek kell figyelembe venni a meglevő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is). A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, illetve saját vállalkozásban végzett megvalósítása esetén a felmerült és a tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek értékét nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá
- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada

A bekerülési érték részét képező elemek részletes tartalma:

I. Belföldről történő vásárlás esetén

A beszerzési ár megállapításánál a levonható ÁFA nélküli számla szerinti árból kell kiindulni. A le nem vonható ÁFA függetlenül attól, hogy az eszköz, vagy az NVESZ tevékenység jellege miatt nem vonható le minden esetben része a bekerülési értéknek.

Az ellenérték (árbevétel) arányában megosztandó és a megosztást követően le nem vonható ÁFA nem része a bekerülési értéknek.

A vételárat korrigálni kell a konkrét eszökhöz kapcsolódó engedményekkel és felárakkal.

Az utólag, forgalom alapján kapott, nem számlázott engedménnyel a bekerülési értéket nem lehet módosítani.

II. Külföldről (devizáért, valutáért) történő vásárlás esetén

Amennyiben a vásárlás ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, külföldi valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható ÁFA-t nem tartalmazó – devizának, valutának az eszköz beszerzésekor (teljesítésekor) érvényes, az NVESZ számviteli politikájában meghatározott árfolyamon - az MNB által jegyzett, deviza árfolyamon - átszámított forintérték alapján kell a bekerülési értéket megállapítani.

Ha a vásárlás ellenértékének kiegyenlítése exportáruval, export-szolgáltatással történik (barter-ügylet), a beszerzés forintértékét az első ügylet (export vagy import) teljesítésének napján érvényes, az NVESZ számviteli politikájában rögzített árfolyamon - az MNB által jegyzett, deviza árfolyamon - átszámított forintérték alapján kell meghatározni.

III. Saját előállítású eszközök értéke vásárlás esetén

Saját előállítás esetén az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költséget, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerülnek,
- az előállítással szoros kapcsolatban vannak,
- az eszközre (termékre) mutatók alapján elszámolhatók.

Tárgyi eszközök költségei között kell elszámolni az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz az NVESZ által biztosított

- vásárolt anyagok bekerülési értékét,
- a saját előállítású termékek, nyújtott szolgáltatások közvetlen önköltségét,
- a vásárolt anyag, saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

IV. Nem pénzbeli betét (apport) bekerülési (beszerzési) értéke

A nem pénzbeli betétként kapott eszközök (apport) létesítő okiratban, annak módosításában meghatározott értéke minősül (beszerzési) bekerülési értéknek. A könyvvizsgálónak – ha jogszabály előírja – véleményt kell adnia a nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulásként átadandó eszköz értékéről. Az apport értéke a könyvvizsgáló által megállapított értéknél magasabb nem lehet.

V. A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke

A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

VI. A részesedés fejében átvett eszköz értéke

A részesedés fejében átvett eszköz esetén a bekerülési értéke az NVESZ által közölt, illetve számlázott érték.

VII. Térítés nélkül átvett eszköz értéke

Térítés nélkül átvett eszköz esetén az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke minősül bekerülési értéknek, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

VIII. Többletként fellelt, ajándékként, hagyatékként kapott eszköz értéke

A többletként – csak a nem adminisztrációs hibából származó többlet – fellelt, illetve az ajándékba, hagyatékként kapott eszköz esetén a bekerülési érték az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert forgalmi értéke, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

Az adminisztrációs hibából származó többletet az önellenőrzés szabályai szerint kell elszámolni.

IX. Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke

A csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

b) A bekerülési értéket módosító tételek

Az előző pontban megjelölt összeget módosítani kell mindazokkal a tételekkel (összegekkel), amelyek az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerültek, és az eszközhöz egyedileg hozzá

kapcsolhatók. Az eszköz beszerzéséhez közvetlenül hozzá kapcsolható tételként kell figyelembe venni a következőket:

b/1) Az idegenek által végzett **szállítási és rakodási** tevékenységet a levonható ÁFA nélküli számla szerinti áron, a saját eszközökkel végzett szállítási és rakodási tevékenységet közvetlen költségen.

b/2) Az egyedi eszközhöz kapcsolható **felárat**, melyek növelik az eszköz értékét, valamint az egyedi eszközhöz kapcsolódó **engedményeket**, melyek csökkentik a bekerülési értéket. Nem lehet figyelembe venni a nem közvetlenül az eszközhöz kapcsolódó, nem számlázott engedményeket (rabatt, skonto).

b/3) A **közvetítői díjakat, bizományi díjakat** az eszköz megszerzése érdekében számla alapján fizetett összegeket.

b/4) A külföldről (import) történő beszerzések esetén felmerülő **vámot, vámkezelési díjat** a vámhatóság által kivetett összegben.

b/5) A beszerzéshez kapcsolódó **adókat, fizetendő illetéket** abban az esetben, ha azokat a beszerzéskor kell fizetni, illetve ha a számla szerinti ár részét képezik.

b/6) A bekerülési érték részét képező **vissza nem igényelhető ÁFA-t**.

b/7) A tárgyi eszközhöz kapcsolódó **alapozási, szerelési költséget**, függetlenül attól, hogy azt az NVESZ, vagy valamely más vállalkozás végezte.

b/8) A tárgyi eszközzel kapcsolatban felmerült **üzembe helyezési költséget, a próbaüzemeltetés költségét**.

b/9) Az időarányosan felmerült **biztosítási díjat**. Tárgyi eszközök esetében a biztosítási díjat az üzembe helyezésig terjedő időre kell figyelembe venni a bekerülési értékben. Az üzembe helyezést követően felmerült biztosítási díjat a költségek között kell elszámolni.

b/10) A tárgyi eszközöknél, immateriális javaknál az eszközök beszerzéséhez kapcsolódó **hitelek** (kölcsönök) **után fizetendő kamatot** az üzembe hitelezésig terjedő időre, a vásárolt készleteknél a raktárba történő beszállításig. A beruházásra adott előleg után – annak elszámolásáig – a beruházásra elkülönített pénzeszköz után – annak felhasználásáig – kapott kamat üzembe helyezésig számított időarányos összege, maximum a bekerülési értékben elszámolt fizetett kamat összegéig csökkenti a bekerülési értékben figyelembe vehető fizetett kamatokat. Az eszköz használatba vételét követő időszakra jutó hitelkamat a pénzügyi műveletek ráfordításai között fizetendő, kamatként számolandó el.

b/11) A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - **devizakötelezettségnek** az üzembe helyezésig elszámolt **árfolyam különbözete**.

b/12) A tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik a beruházás tervezése, előkészítése, lebonyolítása, az új technológia elsajátítás (betanítás) díja, azok közvetlen költségei.

2.1.2. A befektetett eszközök értékhelyesbítése

Az egyedi eszközök piaci értékének és az értékhelyesbítésének, valamint az értékelési tartalék meghatározását minden üzleti évben – a mérlegkészítés időpontjára vonatkozóan, legkésőbb tárgyévet követő február 15-ig – el kell végezni.

Az NVESZ a jelenlegi gazdálkodási környezetben a tárgyi eszközöknél nem él az értékhelyesbítés lehetőségével.

a) Az immateriális javak értékhelyesbítése

Az immateriális javak piaci értékét - a számviteli politikában foglaltakat figyelembe véve - a rendelkezésre álló dokumentumok, információk alapján kell meghatározni. Az értékhelyesbítések aktuális összegét minden üzleti évben (mérlegkészítéskor) – egyedi eszközönként – meg kell állapítani.

A piaci érték megállapításáról - az információk pontos megjelölésével - eszközönkénti részletezettségben jegyzőkönyvet (feljegyzést) kell készíteni.

A jegyzőkönyv elkészítésének határideje: *a tárgyévet követő év február 15.*

A jegyzőkönyv (feljegyzés) elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel.

b) A tárgyi eszközök értékhelyesbítése

Az NVESZ a jelenlegi gazdálkodási környezetben a tárgyi eszközöknél nem él az értékhelyesbítés lehetőségével.

Ha a későbbiben élni kíván az értékhelyesbítés alkalmazásával, akkor az alábbiak szerint kell eljárni:

Az értékhelyesbítés megállapítása előtt, ha a mérlegkészítés kori piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket, és az eszközök után korábban már volt terven felüli értékcsökkenés, akkor először a terven felüli értékcsökkenés visszaírásával kell növelni az eszköz könyv szerinti értékét. Ezt követően az elszámolandó értékhelyesbítés összegét oly módon kell megállapítani, hogy egyedi eszközönként meg kell vizsgálni a könyv szerinti érték és a piaci érték eltérését, és ha az utóbbi jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a különbséget kell értékhelyesbítésként állományba venni.

A piaci érték megállapításáról - az információk pontos megjelölésével - eszközönkénti részletezettségben a számviteli politikában foglalt előírások szerint jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv (feljegyzés) elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel.

c) A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése

Az NVESZ nem rendelkezik befektetett pénzügyi eszközökkel, így nem él az értékhelyesbítés lehetőségével

2.1.3. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése

2.1.3.1. Immateriális javak

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét az elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett, a visszaírással növelt nettó értéken kell a mérlegben kimutatni. A terv szerinti amortizációt az NVESZ számviteli politikájában meghatározottak szerint kell elszámolni.

Az immateriális javak terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az immateriális javak előállítási költségének megállapításáért (meghatározásáért) és dokumentálásáért a számviteli tevékenységért felelős vezető felel.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgyévet követő év február 15. és elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős vezető felel.

a) A **vagyon**i értékű **jogok** bekerülési (beszerzési) értéke a megszerzésükért fizetett összeg.

b) A **szellemi termék** bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke az érte fizetett, a Sztv.-ben meghatározott tartalmú ellenérték. Amennyiben a szellemi terméket az NVESZ maga előállítja, az előállítás közvetlen költségén kell aktiválni, az eszközök között állományba venni.

2.1.3.2. Tárgyi eszközök

A mérlegben a tárgyi eszközöket bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje a tárgyévet követő év február 15.**

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel, jóváhagyására a Főtitkár jogosult.

2.1.4. Készletek

A készletek között azokat az eszközöket kell kimutatni – egyedi értéküktől függetlenül –, amelyek az NVESZ tevékenységét egy évnél rövidebb ideig szolgálják, egy éven belül felhasználásra, értékesítésre, vagyis átalakításra kerülnek. A mérlegben a készletek között kell kimutatni:

- a vásárolt készleteket,
- a változatlan formában való értékesítés céljából beszerzett árukat,
- a közvetített szolgáltatásokat,
- a készletre adott előlegeket.

a) vásárolt készletek

Vásárolt készlet minden olyan eszköz, amelyet nem az NVESZ állított elő, és amely általában vásárlással került a tulajdonunkba. Vásárolt készletek között kell kimutatni az – esetlegesen - alapítók által nem pénzbeli betétként adott készletet is.

Az NVESZ év közben a vásárolt készleteket elsődlegesen anyagköltséggént számolja el, a nem kizárólag felhasználási céllal beszerzett készleteket mennyiségben és értékben is nyilvántartja.

A mérlegben a vásárolt készletet bekerülési értéken, illetve a Sztv., és a számviteli politika alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A visszaírásra vonatkozó szabályokat csak akkor kell rögzíteni, ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő NVESZ nem él a Sztv. 98.§ a) pontjában adott lehetőséggel.

A vásárolt készletek értékvesztésének meghatározásához, illetve annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: a tárgyévet követő év február 15.**

Az értékvesztés mértékének megállapítására, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására Főtitkár jogosult.

Az NVESZ a vásárolt készleteket a mérlegben beszerzési áron – melynek alapja a súlyozott átlagos beszerzési ár alkalmazása –megállapított értéken mutatja ki a mérlegben.

Az NVESZ beszerzési áron értékeli a készleteit, így a következőkben ismertetett eljárások közül is csak a választott módszernek megfelelő szerepelteti a szabályzat.

Az átlagos **beszerzési ár** meghatározása:

- az átlagos beszerzési árat minden beszerzés után újra és újra ki kell-e számítani (az utolsó beszerzés utáni készlet értékének és mennyiségének hányadosaként) és az aktuális készletcsökkenések értékét ennek alapján kell évközben meghatározni, vagy
- az átlagos beszerzési árat bizonyos időszakonként (például havonta egyszer a hó utolsó napján) kell kiszámítani és az aktuális készletcsökkenések értékét a következő időszakban ennek alapján kell elszámolni.

Azokról az év közben vásárolt készletekről /azok egy részéről /amelyekről mennyiségi, és értékbeni nyilvántartást nem vezet, a beszerzéseket költségként elszámolja, az év végi (a mérleg fordulónapjára vonatkozó leltározással megállapított) vásárolt készlet számított átlagos beszerzési ára az előzőek szerinti második módszerrel határozható meg, azzal, hogy figyelembe veendő időszaknak az évet kell tekinteni.

b) saját termelésű készletek (jelenleg nem rendelkezik ilyen készlettel)

Amennyiben az NVESZ év közben a saját termelésű készletet állít elő, azt mennyiségben és értékben is nyilvántartja és elszámoló árat alkalmaz.

A saját termelésű készleteket (állatok, befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek) a mérlegben előállítási értéken, azaz utókalkuláció szerint meghatározott közvetlen önköltségen kell értékelni. Az előállítási költséget az Önköltség-számítási szabályzatban foglaltak szerint kell meghatározni.

A mérlegbe beállított tételeknél figyelembe kell venni az értékvesztést. Az előállítási költség az értékelés kiindulópontja. Abban az esetben, ha a mérleg készítésekor ismert és várható eladási ár az előállítási költségnél jelentősen és tartósan alacsonyabb, akkor a saját termelésű készleteket a várható eladási árból számított – a még elvégzendő tevékenységek várható közvetlen költségeivel csökkentett értéken – kell a mérlegben kimutatni.

Amennyiben a készletek piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.

A visszaírásra vonatkozó szabályokat csak akkor kell alkalmazni, ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő NVESZ nem él a Szvt. 98.§ a) pontjában adott lehetőséggel.

A saját termelésű készletek értékvesztésének meghatározásához, illetve annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: a tárgyévet követő év február 15.**

Az értékvesztés mértékének megállapítására, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős vezető felel.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a Főtitkár jogosult.

c) készletre adott előlegek

A forintban adott előlegeket könyv szerinti értéken kell értékelni, és a követelésekhez hasonlóan értékvesztést kell elszámolni a számviteli politikában előírtak szerint. A devizában, külföldi valutában adott előlegeket a kifizetéskor napi – a számviteli politikában meghatározott MNB deviza árfolyamon kell értékelni. Év végén a többi devizás tételhez

hasonlóan kell értékelni. Amennyiben a teljesítés megghiúsul – a partner nem teljesít – akkor az előleget át kell vezetni az egyéb követelések közé.

2.1.5. Követelések

A követeléseket év végén – kivéve a devizában fennálló követeléseket – bekerülési értéken kell értékelni, korrigálva a behajthatatlan követelések értékével, valamint az értékvesztések és visszaírások összegével.

Behajthatatlannak kell tekinteni azt a követelést

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,
- amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet, (Ptk. 204. § (1))
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell, azaz írásos dokumentummal kell alátámasztani.

A visszaírássra vonatkozó szabályokat a NVESZ alkalmazza, mert az egyszerűsített éves beszámolót készítő NVESZ él a Sztv. 98.§ a) pontjában adott lehetőséggel.

A követelések értékvesztésének meghatározásához, annak visszaírásához, illetve a behajthatatlan követelések elszámolásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, annak visszaírására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: a tárgyévét követő év február 15.

Az értékvesztésre, annak visszaírására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel.

Az értékvesztésre, annak visszaírására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat jóváhagyására a Főtitkár jogosult.

a) Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevő)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.
- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintba átszámított értékét kell kimutatni. A számviteli politikában meghatározottak szerint a mérlegben az MNB által jegyzett deviza árfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

b) Egyéb követelések értékelése

Az NVESZ egyéb követeléseit – a számlarendben foglalt tagolásban – a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni. Az egyéb követelések között kell kimutatni az adóelőlegeket.

Az Sztv. szerint a követeléseket a vevőkkel és elfogadott összegben kell kimutatni, ezért azok egyenlegét évente legalább egyszer (fordulónapi értéken) egyeztetni kell. Az egyeztetésen feltárt elszámolási hibákat korrigálni kell a mérlegkészítésig.

2.1.5.1.. Adósok, vevők minősítésének, értékelésének szempontjai

Minősíteni kell azokat a vevőket, amelyek a lényeges összeghatár feletti és késedelmük meghaladja a 360 napot, vagy fordulónap előtti 180 nappal, de a mérlegkészítésig nem lettek kiegyenlítve. A minősítés szerint ezek a követeléseket kétes követelésként kell kimutatni. Az ilyen követelések esetén a megfelelő jogi eljárást a behajtás érdekében meg kell kezdeni

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

Az adósok és vevők után elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani: Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett	nincs

Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az üzleti évben, és a be-számolókészítés időpontjáig 60 napon túl nem tett eleget	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az üzleti évben, és a be-számolókészítés időpontjáig 120 napon túl nem tett eleget	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az üzleti évben, és a be-számolókészítés időpontjáig 180 napon túl nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

A vevőnként, és az adósonként kisösszegű követelések (20.000 Forint összeghatárt el nem érő) könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható.

Könyvvitelben elkülönített csoport elemei	Elszámolható értékvesztés %a
felszámolás alatti	100
csődeljárás alatti	50
egyezség alatti	egyedi
éven túli	50
180 napon túli	0
90 napon túli	0

Ez esetben a következő évi mérlegforduló napi értékeléskor a vevőnként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

2.1.5.2. Vevő követelések dokumentumai, nyilvántartási rendje

Az áruszállítás, szolgáltatás nyújtás elismerése:

a) Áruszállítás esetén:

- ha szállítólevéllel történik a kiszállítás, akkor szállítólevél aláírása, vagy
- ha az áruval a számlát is viszik, akkor az átvétel igazolása a számlán történik.

b) Szolgáltatásnyújtás esetén:

- a megrendelt szolgáltatás teljesítésének igazolása a megrendelésen történik, vagy
- számlán igazolják a teljesítést, vagy
- a számla külön teljesítés igazolás alapján készül.

Követelések nyilvántartása:

A követelésekről analitikus nyilvántartás kell vezetni, az állományváltozást legkésőbb havonta a számlarendben foglaltak szerint a főkönyvi könyvelésbe fel kell adni.

A követeléseket és a kötelezettségeket a mérlegbe könyv szerinti értéken kell felvenni azok keletkezésekor. A keletkezésnek időpontja a bizonylat (értesítés, kivonat) kibocsátásának dátuma, a szerződés tartalma alapján meghatározható, vagy jogszabályi előírás szerinti számítható nap.

2.1.5.3. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételt fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

2.1.5.4. Követelések elismertetésének rendje

A követeléseket – akár belföldi, akár külföldi - a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha annak összege a 20.000 Ft-ot nem éri el.

Arra vonatkozóan, hogy a követelések elismertetését milyen összeghatár alatt nem kell elvégezni, az NVESZ a költség-haszon alapelv érvényesítése alapján döntött.

2.1.6. Pénzeszközök értékelése

A pénzeszközök állományba vétele forint esetében a befolyt forintértéken, deviza és valuta esetében a napi (teljesítéskori), a számviteli politikában meghatározott árfolyamon történik. A valuta- és devizaszámla csökkenésénél a forintérték meghatározását *FIFO módszerrel*) kell elvégezni.

a) Forint pénzeszközök értéke a mérlegben

A forint pénzeszközöket év végén a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni. Abban az esetben, ha valamely bankban lévő bankbetét behajthatatlan, hitelezési veszteségként le kell írni, bizonytalanság esetén értékvesztést kell elszámolni.

Az értékvesztés elszámolását akkor kell alkalmazni, ha a mérlegkészítéskor ismert információk alapján, a fordulónapon fennálló, mérlegkészítésig be nem folyt bankbetétek várható befolyása

kevesebb a könyv szerinti értéknél, és a várható veszteségjellegű különbözet **tartós és jelentős**.

Az értékvesztés elszámolását követő évek év végi értékelésekor, ha a várhatóan megtérülő érték jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, az értékvesztést vissza kell írni.

b) Devizás pénzeszközök értéke a mérlegben

Devizás pénzeszközöknél a mérlegben szereplő érték meghatározását a következők szerint kell elvégezni:

– meg kell állapítani a devizás pénzeszköz fordulónapi árfolyamon számított értékét, és ennek, valamint a könyv szerinti értéknek a különbözeteként a pénzeszközök árfolyam-különbözetét,
– az összes devizás eszköz – beleértve a pénzeszközöket is – és a devizás forrás értékeléséből adódó árfolyam-különbözetek összevonásával meg kell határozni az összesített árfolyam-különbözetet,

– az árfolyam-különbözeteket el kell számolni árfolyamnyereséggént, vagy árfolyamveszteséggént.

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: a tárgyévet követő év február 15**

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért a számviteli tevékenységért felelős számviteli vezető felel. A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat jóváhagyására a Főtitkár jogosult.

2.1.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

Az aktív időbeli elhatárolások értékelésénél a számviteli politikában, valamint a számlarendben foglalt előírások alapján kell eljárni.

3.1. A források értékelése

3.1.1. A saját tőke értékelése

Saját tőkeként csak olyan tőkerészt lehet kimutatni, amelyet a tulajdonosok (alapítói jogot gyakorlók) bocsátottak az NVESZ rendelkezésére, illetve amit jogszabály ide sorol. Itt kell kimutatni az értékhelyesbítésekkel azonos összegű értékelési tartalékot is.

Értékelési tartalékot csak akkor kell kimutatni, amikor az NVESZ él az értékhelyesbítés lehetőségével.

3.1.2. Az induló tőke értéke

Induló tőke az a tőkerész, amelyet a NVESZ tulajdonosai (alapítói joggyakorlók) az alapításkor, illetve tőkeemeléskor időbeli korlátozás nélkül bocsátanak az NVESZ rendelkezésére. Az NVESZ jelenleg nem rendelkezik induló tőkével.

3.1.3. A tőkeváltozás

Tőkeváltozásként kell a mérlegben kimutatni az NVESZ tagjaitól, befektetőitől ellenszolgáltatás nélkül, tehermentesen és véglegesen, általában a induló tőke változásként átvett eszközöket.

3.1.4. Lekötött tartalék

A lekötött tartalék képzésének és mérlegben történő kimutatásának részletes szabályait az NVESZ számviteli politikája és számlarendje tartalmazza. A lekötött tartalék képzése csak közgyűlési határozat alapján történhet.

3.1.5. Értékelési tartalék

Az értékelési tartalékon belül elkülönítetten kell kimutatni az eszközök piaci értékelésekor meghatározott értékhelyesbítések összegét értékelési tartalékként, és a valós értéken történő értékelés esetén a saját tőkével szemben elszámolt értékelési különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékaként.

Az értékhelyesbítés értékelési tartaléka és az értékhelyesbítés, valamint a valósértékelés értékelési tartaléka és az értékelési különbözet csak egymással szemben és azonos összegben változhat.

Ezt csak azokban az esetekben kell alkalmazni, amikor az NVESZ él az értékhelyesbítés, illetőleg a valós értéken történő értékelés lehetőségével.

3.1.6. Mérleg szerinti eredmény

A tárgyévben realizált adózott eredményből az NVESZ közgyűlése által visszahagyott vagyonrészt kell a mérlegben kimutatni., közhasznú tevékenységből és vállalkozási tevékenységből elért mérleg szerinti eredmény bontásban.

3.1.7. Céltartalék értékelése

Az NVESZ-nél céltartalékot kell képezni a szükséges mértékben az olyan kötelezettségekre, melyek a mérleg fordulónapján fennállnak, de a mérlegben történő szerepeltetése jövőbeni eseményektől függ. *(Függő kötelezettség a mérlegben nem szerepeltethető!)*

Céltartalékot kell képezni továbbá a garanciális kötelezettségekre, a korengedményes nyugdíjakra, a végkielégítésre, a környezetvédelmi kötelezettségekre. A céltartalék képzés nagyságát a mérlegkészítéskor rendelkezésre álló információk alapján kell meghatározni, a számviteli politikában foglalt előírásoknak megfelelően.

Az előzőek alapján képzett céltartalékot a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

3.1.8. A kötelezettségek értékelése

A kötelezettségeket attól függően, hogy azok forintban, vagy devizában keletkeztek-e, eltérően kell értékelni. Az egyes kötelezettségek értékét a következők szerint kell év végén meghatározni:

a.) A folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a mérlegben kimutatni:

- a beruházási és fejlesztési hiteleket,
- az egyéb hosszú lejáratú hiteleket,
- a hosszú lejáratra kapott kölcsönöket,
- a rövid lejáratú hiteleket,
- a rövid lejáratú kölcsönöket.

A mérlegben kimutatásra kerülő összeg bizonylata a hitelt, kölcsönt folyósító pénzintézetnek a december 31-i állapotra vonatkozó bankkivonata, illetve más vállalkozó, szervezet által adott kölcsönöknél a kölcsönt folyósító egyenlegközlő levele.

b) Jellegüknek megfelelően ellenőrizve, a nyilvántartás szerinti értéken kell a mérlegben kimutatni:

- az alapítókkal szembeni kötelezettségeket,
- az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségeket,
- az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket.

c) A vevőktől kapott előlegeket a ténylegesen befolyt összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételként történő elszámolásáig.

e.) Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítésből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó kötelezettségeket az NVESZ által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg a kötelezettséget az NVESZ pénzeszközzel, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítette, illetve halasztott bevételként el nem számolta.

3.1.9. Passzív időbeli elhatárolások értékelése

A passzív időbeli elhatárolások értékelésénél a számviteli politikában, valamint a számlarendben foglalt előírások alapján kell eljárni.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ez a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szabályzat az Elnökség 29/NVESZ/2025.04.07 -i határozatával került elfogadásra és 2025.04.07. napján lép hatályba.

Az NVESZ-nél gondoskodni kell arról, hogy a szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék. A szabályzat végrehajtásáról a gazdasági vezető gondoskodik.

dr. Mészáros János József
elnök